

Logistika ja laokorralduse õppekava üldandmed, põhiõpingute struktuur ja moodulite kirjeldused

1. Õppekava üldandmed

- 1.1. Õppekava kuulub õppekavarühma transporditeenused ning võimaldab õpilasel omandada teadmised, oskused, väärtushoiakud ja sotsiaalse valmiduse õpingute jätkamiseks ja töötamiseks oskustöölisena logistika-, laoteenuste ja veoseveo korraldamise valdkonnas.
- 1.2. Õppekava õppemaht on 240 EKAPit, mis jaguneb järgmiselt:
 - 1) kohustuslikud üldharidusõpingud 80 EKAPit;
 - 2) põhiõpingud 125 EKAPit, millest ühiseid põhiõpinguid 62 EKAPit ja valitavaid põhiõpinguid 63 EKAPit;
 - 3) valikõpingud 35 EKAPit sh 5 EKAPit vabaõpingud.
- 1.3. Õppekavaga on määratud järgmised suunavalikud ja spetsialiseerumised, millest õpilane valib ühe:
 - 1) suunavalikul veokorralduse logistikale ja laokorraldusele on võimalik spetsialiseeruda veoseveo logistikale või laotöö korraldusele;
 - 2) suunavalik kauba- ja sõitjateveo korraldusele.

2. Õppekava põhiõpingute struktuur

- 2.1. Ühised põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht on järgmised:
 - 1) oskused eluks ja tööks, 15 EKAPit;
 - 2) digioskuste arendamine, 5 EKAPit;
 - 3) sissejuhatus kutseõpingutesse, 10 EKAPit;
 - 4) klienditeenindus, 5 EKAPit;
 - 5) kaupade käitlemine, 10 EKAPit;
 - 6) erialane võõrkeel, 6 EKAPit;
 - 7) logistikateenuste ost ja müük, 6 EKAPit;
 - 8) jätkusuutlik logistika ja ringmajandus, 5 EKAPit;
- 2.2. Valitavad põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht **veokorralduse logistika ja laokorralduse suunal** on järgmised:
 - 2.2.1. Ühised põhiõpingud kõigile spetsialiseerumistele veokorralduse logistika ja laokorralduse suunal on järgmised.
 - 1) kaubavarude täiendamine, 7 EKAPit;
 - 2) müügitöö ja digiturundus, 6 EKAPit;
 - 3) tõstukite kasutamine, 4 EKAPit;
 - 2.2.2. Valitavad põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht spetsialiseerumisel veoseveo logistikale on järgmised.
 - 1) kauba maanteevedude korraldamine, 14 EKAPit;
 - 2) kaasaegsed tehnoloogiad logistikas, 4 EKAPit;
 - 3) praktika, 28 EKAPit.

2.2.3. Valitavad põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht spetsialiseerumisel laotöö korraldusele on järgmised:

- 1) kaasaegne laokorraldus, 8 EKAPit;
- 2) laotoimingud, 10 EKAPit;
- 3) praktika 28 EKAPit.

2.3. Valitavad põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht **kauba- ja sõitjateveo korralduse suunal** on järgmised.

- 1) liiklusõpetus, 10 EKAPit;
- 2) liiklusohutuse tagamine kauba- ja sõitjateveol, 7 EKAPit;
- 3) kaubavedu, 9 EKAPit;
- 4) sõitjatevedu, 9 ekapit;
- 5) praktika, 28 EKAPit.

3. Logistika ja laokorralduse õppekava põhiõpingute moodulite kirjeldused

3.1. Kõikidele spetsialiseerumistele ühised põhiõpingute moodulid

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli õppe maht Eesti kutsehariduse arvestuspunktides (EKAP)
1.	Oskused eluks ja tööks	15 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab pädevusi, mis on vajalikud edasisel õpiteel ja ühiskonnas enastjuhtivalt, vastutustundlikult ja tulemuslikult toimimiseks.		
Õpiväljund Õpilane 1) püstib enesearengu eesmärgid, arvestades enda võimeid ja võimalusi ning väärtustades tervislikke eluviise	Hindamiskriteeriumid Õpilane • selgitab tervislike eluviiside ja turvalise keskkonna tähtsust, sh toetavate suhtlusvõrgustike rolli tervise, õpimotivatsiooni ja üldise toimetuleku tagamisel; • analüüsib juhendamisel enda käitumis- ja tarbimisharjumusi ning nende mõju enda tervisele, heaolule ja üldisele toimetulekule; • hindab oma vaimse ja füüsilise tervise seisundit, arvestades põhilisi tegureid nagu magamine, toitumine, liikumine, suhted, kasutades selleks usaldusväärseid enesehindamise tehnikaid, sh veebipõhiseid töövahendeid; • koostab juhendamisel aja- ja tegevuskava enda vaimse ja füüsilise heaolu säilitamiseks, kasutades selleks erinevaid tervise edendamise ja säilitamise võimalusi; • kasutab kodukoha ja kooli lähedal paiknevad liikumisradu, harjutusväljakuid ja võimalusi erinevate liikumisviisidega tegelemiseks; • oskab kasutada mobiilirakendusi liikumisharjumuse ja kehalise aktiivsuse jälgimiseks; • analüüsib juhendamisel enda huvisid, väärtushoiakuid, oskusi, teadmisi, kogemusi ja isikuomadusi; • sõnastab eneseanalüüsi tulemustest lähtuvalt juhendamisel eesmärgid, isiklike ja akadeemiliste sihtide poole liikumiseks;	
2) kasutab teadlikult erinevaid õpistrateegiaid ja -viise enda	• selgitab juhendatult õppimise olemust ning teadmiste ning oskuste omandamise protsessi, kasutades erinevaid teabeallikaid; • iseloomustab erinevaid õpistrateegiaid ja õppimise viise, seostades neid enda senise õpikäitumisega;	

õpitegevuse kavandamisel ja juhtimisel	• oskab analüüsida enda õpiharjumusi ning arvestada tahtlikku ja tahtmatu tähelepanu mõju oma õpitegevusele; • analüüsib juhendamisel oma õpimotivatsiooni, määratledes seda soodustavaid ja takistavaid tegureid; • koostab juhendamisel isikliku eesmärgipärase õppimis- ja igapäevategevuste ajakava, lähtudes enda huvidest, eneseteostusega seotud eesmärkidest ja võimalustest; • annab hinnangu enda varasematele õpitulemustele, arvestades eneseanalüüsi tulemusi ja saadud tagasisidet; • kavandab muudatused enda õppimisharjumustes, lähtuvalt hindamistulemustest ning toob saadud tagasiside põhjal näiteid õpistrateegiate kasutamisest õpitegevustes; • selgitab juhendamisel stressi ja frustratsiooniga toimetuleku võimalusi;
3) tegutseb seatud eesmärkide saavutamiseks vastutustundlikult nii iseseisvalt kui kollektiivi liikmena	• suhtleb sotsiaalselt heakskiidetud vormis erinevas vanuses ja kultuuritaustaga inimestega, valides asjakohase käitumis- ja väljendusviisi ning kohandades suhtlemisviise vastavalt tagasisidele ja suhtluse eesmärkidele; • jagab asjakohast infot nii kirjalikult, suuliselt kui visuaalselt, kasutades sobivaid suhtlemisvahendeid ja -vorme ning lähtudes suhtluspartnerist (sõber, kaasõpilane, õpetaja, ametiasutus); • kohandab enda suhtlemisviise vastavalt tagasisidele ja suhtluse eesmärkidele; • toob näiteid illustreerimaks, kuidas esmamulje, eelarvamused, sh stereotüübid mõjutavad inimeste käitumist; • iseloomustab erinevaid meeskonnatöö rolle ja nende mõju töö tulemuslikkusele, kasutades teabeallikaid; • analüüsib juhendamisel rühmas toimuvaid protsesse ja nende võimalikku mõju inimese käitumisele igapäevaelus; • teeb kaaslastega teadlikult koostööd ühiste eesmärkide saavutamiseks, järgides meeskonnatöö põhimõtteid, suhtlus- ja käitumisnorme ning kasutades digitaalseid ühistöövahendeid;
4) mõistab ettevõtliku, väärtust loova ja vastutustundliku tegutsemise olulisust nii endale kui ühiskonnale	• selgitab juhendamisel vastutustundliku tarbimise ja tootmise põhimõtteid ning tehtavate valikute mõju keskkonnale, kogukondadele ja enda heaolule; • toob näiteid probleemsetest tarbimissituatsioonidest ning oskab otsida abi oma õiguste kaitseks; • hindab kriitiliselt ostudega seotud teadete, pakkumiste ja soovitude usaldusväärsust; • kirjeldab jätkusuutliku arengu eesmarke, seostades neid ümbritseva keskkonna ja õpitava valdkonnaga; • kaardistab juhendamisel ühiskonnas esinevaid sotsiaalseid probleeme, kasutades erinevaid teabeallikaid ja infotehnoloogiavahendeid;

	• analüüsib meeskonnatööna valitud probleemi lahendamise võimalusi, kasutades tõenduspõhiseid fakte ja teabeallikaid; • kavandab juhendatud meeskonnatööna tegevuskava valitud probleemi lahendamiseks, kasutades loovustehnikaid ning arvestades ressurside säästliku ja vastutustundliku kasutamise põhimõtteid; • kavandab lahenduse elluviimiseks vajaliku eelarve, kasutades digivahendeid;
5) mõistab tööturu toimimise põhimõtteid ja enda arenguvajadusi tööturule sisenemiseks	• selgitab teabeallikate põhjal majanduslike, tehnoloogiliste, looduslike ja teiste keskkonnatingimuste muutuste mõju majanduskeskkonnale; • iseloomustab juhendatud meeskonnatööna Eesti majanduskeskkonna ja tööturu toimimist eri tegevusvaldkondades, kasutades erinevaid teabeallikaid; • iseloomustab erineva haridustaseme ja oskustega inimeste võimalusi tööturul, arvestades töötasu seost väärtusloomega; • selgitab teabeallikate põhjal tööandja ja töövõtja õigusi ja kohustusi töösuhetes; • võrdleb erinevate lepingutingimuste tähtsust töösuhetes, võimalike probleemide ennetamisel; • võrdleb enda kogemusi ja oskusi valitud tegevusvaldkonnas erinevates ametites ja rollides tegutsemiseks vajalikega, kasutades oskuste kompassi; • kavandab enesearengut toetavaid tegevusi, lähtudes enda eesmärkidest ja arendamist vajavatest oskustest; • selgitab ressurside (raha, aeg, inimesed) vajadust ja säästmise võimalusi, arvestades enda seatud eesmärkidega;
6) kasutab varasemaid teadmisi, oskusi ja kogemusi igapäevaeluga seonduvate ülesannete lahendamisel	• lahendab igapäevaeluga seonduvaid arvutusülesandeid, kasutades koolimatemaatikast tuttavaid mudeleid ja meetodeid; • planeerib digivahendite abil igapäevased tulud-kulud, arvestades enda vajaduste ja võimalustega; • esitab kirjalikku ja suulist informatsiooni selgelt ja struktureeritult nii eesti keeles kui ka põhikoolis õpitud võõrkeeles; • kasutab tehnoloogilisi vahendeid ja seadmeid ning tõenduspõhiseid andmeid otsuste või järelduste tegemiseks igapäevaeluga seotud küsimustes; • kasutab igapäevaelus ettetulevate olukordade lahendamisel eesti- ja võõrkeelseid teabeallikaid; • koostab pädevuse piires eesti- ja võõrkeelseid tekste, lähtudes igapäevaelu vajadustest; • otsib tööülesande täitmiseks vajalikku teavet, hinnates erinevate teabeallikate usaldusväärsust; • lahendab reaalelulisi ülesandeid, sidudes tervikuks mitme ainevaldkonna teadmisi ja oskusi; • toob näiteid matemaatika, füüsika, keemia ja bioloogia omavahelistest seostest igapäevaelus.

7) korraldab teadlikult oma rahaasju mõistes, et oma hea finantsilise käekäigu eest vastutab vaid tema ise	- koostab isikliku eelarve arvestades enda finantseesmäärke, analüüsides juhendamisel oma sissetulekuid, väljaminekuid ja rahalist seisu sh säästmise võimalusi; - arutleb meeskonnatöona sissetuleku, tarbimisvalikute ja investeerimisotsuste mõju üle üksikisiku, ühiskonna ja keskkonna tasandil; - hindab elumuutvate sündmuste (abiellumine, laste saamine, õnnetus, surm) mõju finantsplaneerimisele, eristades rahalist väärtust emotsionaalsetest jt väärtustest; - kirjeldab pangateenuseid ja finantsteenuse osutaja rolli üksikisiku rahaasjade korraldamisel, tuues esile pakutavaid võimalusi, kaasnevaid kohustusi ja riske; - oskab valida laenutooteid, kasutades sobivaid võrdlusvahendeid ning arvestades pakutavat intressimäära ja maksetingimusi; - iseloomustab põhiomaduste alusel peamiste varaklasside nagu kinnisvara, võlakirjad ja aktsiad olemust ja erinevusi ning nende kasutamisevõimalusi ja sellega kaasnevaid riske isiklike finantseesmärkide saavutamiseks - kirjeldab isikliku eluaseme soetamise võimalusi, tuues välja üürimise ja ostmise eelised ja puudused; - selgitab pensioni kui pikaajalise finantsmehhanismi olemust ja selle planeerimise olulisust, kasutades asjakohaseid teabematerjale.	
2.	Digioskuste arendamine	5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane arendab enda digipädevusi elektroonilise teabe otsimiseks, loomiseks ja haldamiseks, arvestades digitehnoloogia kasutamisel tervisekaitse ja küberturvalisuse nõuete ning autorikaitse ja eetika põhimõtetega.		
Õpiväljundid Õpilane 1) kasutab digikeskkonnast vajaliku teabe leidmiseks sobivaid infootsingu ja andmehalduse võtteid, hinnates digisisu asjakohasust	Hindamiskriteeriumid Õpilane - määratleb oma teabevajaduse ning rakendab sobivaid infootsingu võtteid, et leida digikeskkonnast asjakohane teave; - otsib ja filtreerib andmeid, infot ja materjale eesmärgipäraselt, kasutades erinevaid otsingumeetodeid ja -tööriistu; - analüüsib juhendamisel leitud andmeid, infot ja digisisu, hinnates nende allikate päritolu usaldusväärsust ja asjakohasust; - salvestab ja korrastab digikeskkonnas faile, kasutades kaustu ja kategooriaid, et tagada lihtne ligipääs ja haldus;	

	töötleb ja analüüsib andmeid tabelarvutuse abil ning esitleb tulemusi selgelt ja arusaadavalt diagrammide ja skeemide abil;
2) kasutab info jagamiseks, suhtlemiseks ja koostööks sobivaid digilahendusi, arvestades digikeskkonnas kehtivaid suhtlus- ja käitumisnorme ning küberturvalisuse nõudeid	- kasutab sobivaid digitehnoloogiaid ja -sisu, et tõhusalt suhelda ja panustada meeskonnatöösse; - jagab infot ja faile digikeskkonnas, valides selleks kontekstist ja eesmärgist tulenevalt korrektse viisi ja sobiva vahendi; - kasutab iseseisvalt ja efektiivselt kooli, kohaliku omavalitsuse, riigi ja ettevõtete digiteenuseid, näiteks e-päevik, riigiportaal, digitaalsed õpikeskkonnad, pangateenused; - kasutab turvaliselt ühismeediat, ajaveebi ja video jagamise platvorme oma algatuste tutvustamiseks ja teiste kaasamiseks; - järgib digikeskkonnas kehtivaid suhtlus- ja käitumisnorme, arvestades erinevate sihtrühmade kultuurilisest, vanuselisest ja keelelisest eripärast tulenevaid vajadusi; - haldab enda digitaalset identiteeti, arvestades küberturvalisuse nõuetega; - analüüsib juhendamisel oma digitaalset jalajälge ja selle mõju enda kuvandile;
3) loob ja täiustab digisisu, kasutades sobivaid tööriistu sh tehisintellekti lahendusi vastutustundlikult ning arvestades autoriõiguse põhimõtteid	- loob digisisu teksti, esitluse, pildi ja videona, kasutades sobivaid tööriistu ning arvestades kvaliteedi, konteksti ja eesmärkidega; - kohandab olemasolevat digisisu uue ja sisukama digimaterjali loomiseks, kombineerides erinevaid teabeallikaid ja digimaterjale; - järgib digisisu loomisel ja kasutamisel autoriõiguse ning eetika põhimõtteid, arvestades andmekaitse ja konfidentsiaalsuse nõuetega; - rakendab juhendamisel asjakohaseid litsentsitingimusi (<i>Creative Commons</i>) vastavalt sisule ja kontekstile; - kasutab tehisintellekti rakendusi digisisu loomisel ja muutmisel vastutustundlikult, arvestades kvaliteeti ja konteksti; - analüüsib juhendamisel tehisintellekti loodud digisisu täpsust, usaldusväärsust ja konteksti sobivust;
4) kaitseb oma digiseadet, isikuandmeid, privaatsust ja tervist, rakendades küberturvalisuse ja jätkusuutliku arengu põhimõtteid	- kaitseb oma digiseadmeid ja nende sisu, rakendades ohtude vähendamiseks asjakohaseid turvameetmeid ja uuendades regulaarselt vastavat tarkvara; - tuvastab digiseadmeid ähvardavad ohud ja rakendab ennetusmeetmeid nende vältimiseks; - rakendab turvameetmeid isikuandmete ja privaatsuse kaitseks, kasutades tugevaid paroole, kaheastmelist autentimist ning andmete krüpteerimist, et piirata juurdepääsu enda andmetele; - analüüsib digiteenuse privaatsusreegleid ja kohandab privaatsusseadeid oma isikuandmete kaitseks; - analüüsib enda käitumist digitehnoloogia kasutamisel, lähtudes sellega seotud vaimse ja füüsilise tervise riskidest;

	• säilitab tervisliku tasakaalu digitehnoloogia kasutamisel, rakendades ajapiiranguid, puhkeperioode ja ergonoomilisi töövõtteid; • reageerib adekvaatselt küberkiusamisele ning kasutab sobivaid vastumeetmeid, vältimaks edasist kahju; • analüüsib digitehnoloogia keskkonnamõju ja rakendab ressursisäästlikke digikäitumise meetodeid, optimeerides seadmete energiatarvet ja eluea kestust ning hallates digiprügi ökoloogilise jalajälje vähendamiseks;	
5) lahendab digitehnoloogia kasutamisega seotud probleeme, tuvastades tehnilised tõrked ning valides sobivad lahendused nende likvideerimiseks	• tuvastab digiseadme lihtsama tehnilise tõrke põhjuse ja lahendab selle juhendi abil; • valib konkreetse ülesande jaoks sobiva riist- ja tarkvara, arvestades ülesande spetsiifikat ja võimalikke alternatiive; • kohandab ja seadistab juhendite alusel digiteenust või platvormi vastavalt enda vajadustele; • analüüsib oma digipädevust, koostab plaani enese arendamiseks ja oskuste täiendamiseks; • toetab digitehnoloogia vähemkogenud kasutajaid, pakkudes juhiseid ja variante probleemide lahendamiseks.	
3.	Sissejuhatus kutseõpingutesse	10 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab baasteadmised õpitavast valdkonnast ja õppekorraldusest mõistmiseks enda arengu- ja õpieesmärke ning -teekonda.		
Õpiväljundid Õpilane: 1) selgitab enda õppe-eesmärke ja -teekonda lähtuvalt valitud erialast, arvestades õppekava ja tööturu võimalusi 2) selgitab logistika seoseid erinevate valdkondadega arvestades tuleviku arengutrende 3) tunneb töökeskkonna erisusi ja ohutegureid logistika valdkonna ettevõtetes	Hindamiskriteeriumid Õpilane: • selgitab valitud valdkonna ja enda õppe-eesmärke ning õppekavaga seotud kompetentse seostades neid arendatavate üldoskustega; • teeb kokkuvõtte tööturu võimalustest valitud valdkonnas enda valitud meetodil; • toob näiteid erinevatest ettevõtetest seostades nende tegevust logistikaga; • teeb kokkuvõtte logistika arengutrendidest kasutades tehisintellekti rakendusi; • visualiseerib enda igapäevaelu toiminguid seostades neid logistikaga, kasutades digivahendeid; • toob näiteid logistikavaldkonna ettevõtete töökeskkondadest ja nende erisustest õppekäikude põhjal; • selgitab töökeskkonna ohutegurite esinemist ja ennetusmeetmeid logistika valdkonnas; • järgib tööhutusnõudeid töökeskkonnas, õppekäikudel ning õppelaboris enda ja teiste ohutuse tagamiseks; • järgib toiduhügieeni põhimõtteid enda vastutusalas lao- ja transpordiprotsessides arvestades õigusakte; • visualiseerib meeskonnatööna logistika arenguetappe arvestades ajaloolist konteksti; • eristab logistilisi funktsioone, kirjeldades neis olevaid tegevusi;	

4) määratleb logistilised funktsioonid, seostades erinevaid logistikaprotsesse tarneahelas 5) iseloomustab transpordiliigi, veoviisi, -vahendi ja -ühiku valimise põhimõtteid, arvestades kestlikkuse printsiipe ja tööülesandeid. 6) kirjeldab keskkonnamõju ja selle vähendamise võimalusi logistilises ahelas arvestades erinevaid transpordiliike 7) selgitab geograafia ja logistika seoseid, sh kauba päritolu ja sihtkohtade geograafilist mõju ladustamisele ja logistikale	- defineerib logistika termineid, rakendades neid väärtust lisava tarneahela visualiseerimisel; - võrdleb meeskonnatööna erinevaid transpordiliike, veoviise, -vahendeid ja -ühikuid ning nende kasutusvõimalusi arvestades kestlikkuse printsiipe; - arvestab transpordiliigi, veovahendi ja -ühiku valikul etteantud tööülesandega; - kirjeldab transpordi mõju keskkonnale meeskonnatööna; - toob näiteid keskkonnamõju vähendamise võimalustest logistilises ahelas juhtumipõhiselt arvestades erinevaid transpordiliike; - leiab teabeallikate põhjal maailma ja EL suuremad transpordisõlmed, kirjeldades nende rolli ning mõju kaubavahetuses ja logistikaahelates; - võrdleb juhendamisel riikide transpordigeograafilist asendit, kasutades teabeallikaid; - iseloomustab juhendamisel rahvusvahelist kaubavahetust, selgitades kauba päritolu ja sihtkohtade (transpordi)geograafilist mõju tarneahelatele ja logistikale erinevate allikate põhjal; - leiab infot erinevate riikide piirangute sh pühade ja sanktsioonide kohta kasutades teabeallikaid.	
4.	Klienditeenindus	5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab suhtlemise head tava ja meeskonnatöö olulisust teeninduses ning tuleb toime pingeliste olukordade lahendamise teeninduses, kasutades erinevaid suhtlemistehnikaid- kanaleid ja -viise.		
Õpiväljundid Õpilane: 1) kirjeldab enda rolli ja vastutust meeskonnaliikmena sealhulgas mitmekultuurilises meeskonnas, arvestades organisatsiooni põhiväärtusi, eetikanorme ja suhtlemise head tava	Hindamiskriteeriumid Õpilane: - kirjeldab organisatsiooni põhiväärtusi ja eetikanorme valdkonna ettevõtte põhjal, tuues näiteid ettevõtte igapäevatööst; - selgitab enda rolli ja vastutust meeskonnatöös arvestades mitmekultuurilise organisatsiooni põhiväärtusi, eetikanorme ja suhtlemise head tava; - analüüsib juhendamisel oma tegevust ja selle mõju meeskonnale kasutades etteantud hindamiskriteeriumeid; - suhtleb sise- ja välisklientidega valides olukorrale sobiva suhtluskanali ja käitumis- ning väljendusviisi arvestades suhtlemise head tava;	

2) suhtleb eesmärgipäraselt klientide, koostööpartnerite ja kolleegidega, käitudes erinevates olukordades tasakaalukalt, kaasa arvatud pingelistes ja keerulistes situatsioonides 3) rakendab valdkonna ettevõtte klienditeeninduse protsessi põhimõtteid, arvestades teeninduse kvaliteedinäitajatega	• tagab selge ja korrektse kommunikatsiooni ka pingelistes olukordades, arvestades organisatsiooni põhiväärtusi, eetikanorme ja suhtlemise head tava; • selgitab kliendi vajadused, kasutades aktiivse kuulamise ja küsitlemise tehnikaid; • suhtleb professionaalselt sealhulgas pingelistes ja keerulistes olukordades, pakkudes kliendile sobivaid lahendusi; • võrdleb enda teenindusalaseid teadmisi ja oskusi ettevõtte klienditeenindusestandardiga, väljendades end selgelt ja asjakohaselt; • lahendab klienditeeninduse tüüpsituatsioone iseseisvalt, arvestades ettevõtte klienditeenindusestandardit ja ettevõtte tähtaegu, reageerides kiirelt ja kohandades oma tegevust vastavalt olukorrale.	
5.	Kaupade käitlemine	10 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane teeb lao- ja terminalitoiminguid, mis on seotud jaotus- ja korjevedudega hõlmates kaupade käitlemist saadetise tasemel, arvestades ettevõtte töökorraldust, kliendilepingu tingimusi ja tööohutus- ja keskkonnanõudeid.		
Õpiväljundid Õpilane: 1) kasutab laotöötoimingutes vahendeid ja seadmeid eesmärgipäraselt järgides tööohutuse- ja keskkonnanõudeid. 2) viib läbi kauba mahalaadimise ja vastuvõtmise, järgides tööohutuse- ja keskkonnanõudeid. 3) selgitab pakendite liigituse ja pakendiringluse põhimõtteid lähtudes õigusaktidega kehtestatud nõuetest	Hindamiskriteeriumid Õpilane: • kirjeldab ladude liike ja tüüpe ning nende kasutusotstarvet meeskonnatööna; • kasutab laotöötoimingutes laoseadmeid ja töövahendeid otstarbekohaselt ja säästvalt arvestades tööohutusnõudeid; • teeb kauba mahalaadimise ja vastuvõtmise toiminguid kooskõlas kliendilepingu tingimustega, järgides töö- ja keskkonnanõudeid; • registreerib pakkeüksuste vigastused ning nende võimaliku mittevastavuse veodokumendil märgituga arvestades õigusakte ja regulatsioone; • ristlaadib (<i>cross-docking</i>) saadetised lähteülesande alusel iseseisvalt; • registreerib tooted ja võrdleb nende koguste vastavust pakkedokumentidele ja ostutellimustele, kasutades IKT vahendeid; • kontrollib lao infosüsteemis vastuvõetud tooteartiklid ja nende kogused, toodete realiseerimisajad, partiinumbrid vastavalt kehtestatud nõuetele; • käsitleb enda tööloogis klientide pretensioone ja reklamatsioone arvestades klienditeeninduse eesmärke ja õigusakte;	

4) teeb kauba väljastamise toiminguid, järgides tööohutuse- ja keskkonnanõudeid	- eristab pakendeid nende klassifikatsioonist ja valmistamise materjalidest lähtuvalt; - kirjeldab pakendite ja pakkematerjalide nõuetekohast käitlemist ning säästlikku kasutamist järgides õigusakte; - selgitab pakendi- ja jäätmekorralduse olulisi aspekte ning pakendiringluse/taaskasutuse korraldamist tulenevalt seadusandlikest aktidest; - käsitleb väljastustellimusi vastavalt kokkulepitud korrale, järgides töötervishoiu- ja tööohutuse nõudeid ladudes vastavalt kehtestatud korrale; - valib sobiva pakendi tüübi arvestades kauba omadusi; - koostab pakkeüksuse arvestades veoahelas kasutatava transpordiliigi või veoviisi eripära - lisab saadetisele pakkelehe, transpordietiketi, transpordi markeeringu ning paigutab väljastatavad pakkeüksused väljastusalale; - selgitab pakkeüksuste laadimise ja kinnitamise nõudeid lähtuvalt veovahendist; - laadib saadetised veoühikusse lähtuvalt väljastustellimusest, andes üle pakkeüksused ja kaubadokumendid, tuvastades eelnevalt kaubasaaja või vedaja isiku samasuse; - kirjeldab lisaväärtustotoiminguid ladudes lähtudes erinevatest teabeallikatest; - võrdleb lao- ja terminalitoimingute järjestust ning põhimõtteid ettevõtete näitel.	
6.	Erialane võõrkeel	6 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab võõrkeelse erialase terminoloogia ja väljendid suhtlemiseks klientide, kolleegide ning koostööpartneritega kõnes ja kirjas sihipäraselt ja keeleliselt korrektselt.		
Õpiväljundid Õpilane: 1) valdab erialaga seotud terminoloogiat ja mõistab võõrkeelse suhtluse olulisust oma töövaldkonnas 2) kasutab võõrkeele oskuse arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise meetodeid, teabeallikaid ja digivahendeid, seostades	Hindamiskriteeriumid Õpilane: - kasutab võõrkeeles logistika, veoseveo ja sõitjateveo termineid õigesti suheldes erinevate osapooltega tellimuse edastamisel, teenuse pakkumisel ja nendega seotud pretensioonide lahendamisel; - kasutab võõrkeelseid termineid pakkumise tegemisel korrektselt; - vastab kliendi päringutele, kasutades võõrkeelset erialast terminoloogiat ja kohandades suhtlusviisi vastavalt suhtluspartnerile; - kasutab erinevaid teabeallikaid, digivahendeid ja meetodeid võõrkeele õppimisel ja erialase sõnavara omandamisel; - põhjendab võõrkeele õppimise vajalikkust, luues seoseid eriala- ja elukestva õppega;	

3)	võõrkeeleõpet elukestva õppe ja töömaailma vajadustega suhtleb erialast terminoloogiat kasutades selgelt ja sihipäraselt klientide, kolleegide ning koostööpartneritega nii kõnes kui ka kirjas	• analüüsib ennast juhendi abil õppijana ja iseseisva keelekasutajana, arvestades õpi- ja arengueesmäärke ning töömaailma vajadusi; • kasutab erialast terminoloogiat täpselt ja kontekstipõhiselt vestlustes klientide, kolleegide ja koostööpartneritega; • koostab selge ja korrektse erialase teksti (e-kirjad, aruanded, tellimused, päringud); • demonstreerib erialaterminite kasutamist tööalastes situatsioonides, nt kliendisuhtluses või meeskonnatöös, järgides suhtlemise head tava ning erialast keelekasutust.	
7.		Logistikateenuste ost ja müük	6 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane rakendab omandatud teadmisi ja oskusi lao- ja veoteenuste ostu- ja müügi protsessis, kauba- ja veodokumentide käsitlemisel ning kliendi- ja tarnijasuhete hoidmisel.			
Õpiväljundid Õpilane:		Hindamiskriteeriumid Õpilane:	
1) selgitab logistikateenuste ostu- ja müügi protsessi etappe arvestades kaasatud osapoolte rolli 2) koostab logistikateenuste ostu- ja müügi protsessiga kaasneva dokumentatsiooni lähtudes juhenditest, kindlustustingimustest ja õigusaktidest 3) hindab logistikateenuste kvaliteeti andmete põhjal, tehes ettepanekuid protsesside parendamiseks. 4) selgitab riskide ennetamise võimalusi logistikateenuste ostmisel ja müümisel		• selgitab logistikateenuste ostu- ja müügi protsessi etappe arvestades teenuse tellija, ostja ja vahendaja positsiooni; • selgitab logistikateenuste sisseostmise vajadust lähtuvalt kliendi tellimusest ja ettevõtte võimalustest; • koostab lihtsamaid teenuste ostmise päringuid vastavalt lähteülesandele; • koostab ja esitab lihtsamaid lao- ja veoteenuste pakkumisi lähtudes kliendi vajadustest, hinnakirjast ja kindlustustingimustest; • võrdleb logistikateenuste pakkumisi vastavalt tööülesandele; • käsitleb tellimusi, lähtudes logistikaettevõtte või simulatsioonikeskkonna töökorraldust; • selgitab logistikateenuste tellimise erisusi võrreldes kaupade tellimisega; • järgib saadetiste, info ja teenuste voo kulgemist arvestades teenindusstandardi eesmäärke; • koostab pretensiooni ja reklamatsiooni tuginedes õigusaktidele; • koostab ühekordse veolepingu kasutades erialast terminoloogiat ja digivahendeid; • veendub kliendi/tarnija maksevõimes kasutades infoallikaid; • arvutab logistikaettevõtte klienditeeninduse kvaliteeditaset teeninduse tegevusnäitajate alusel; • teeb ettepanekuid tööprotsesside muutmiseks ja süsteemsete vigade vältimiseks arvestades tekkinud hälbeid ja vigu; • kaardistab meeskonnatöona peamised riskid logistikateenuste pakkumisel;	

arvestades enamlevinud tüüpsituatsioonid	- liigitab peamised riskid arvestades äri- ja tarneprotsesse; - selgitab riskide ennetamise võimalusi arvestades enamlevinud tüüpsituatsioonid.	
8.	Jätkusuutlik logistika ja ringmajandus	5 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised, oskused ja hoiakud logistika valdkonnas töötamiseks viisil, mis toetab jätkusuutliku arengu ja ringmajanduse eesmärgi.		
Õpiväljundid Õpilane: 1) iseloomustab ringmajanduse põhimõtteid ja keskkonnanalaseid trende logistikas globaalselt ning Eestis 2) iseloomustab jätkusuutliku logistika ja ringmajanduse põhimõtteid erinevates töötappides 3) rakendab jätkusuutlikku toimimise põhimõtteid laonduses, arvestades ettevõtte ja tarneahela keskkonnamõjusid	Hindamiskriteeriumid Õpilane: • leiab infot keskkonnanalaste trendide kohta logistikas globaalselt ja Eestis, tuginedes usaldusväärsetele veebipõhiste teabeallikatele; • iseloomustab meeskonnatööna ringmajanduse olulisust ettevõtetele ja ühiskonnale; • iseloomustab kestliku logistika eesmärgi ja planeerimise olulisemaid printsiipe logistikaettevõtte näitel ning veebipõhiste teabeallikate põhjal; • võrdleb juhendi alusel erinevate transpordilahenduste mõju keskkonnale valides kestlikumad alternatiivid etteantud kriteeriumite alusel; • kirjeldab ettevõtete näitel tagastuslogistika protsesse, arvestades kestliku logistika eesmärgi; • selgitab kombineeritud vedude rakendamise eeliseid, keskendudes keskkonnamõju vähendamisele; • kirjeldab ladude rolli ringmajanduse toimimises, kasutades praktilisi näiteid ressursside taaskasutuse, jäätmekäitluse ja materjalivoogude tõhustamise kohta; • valib laotoiminguteks sobivad pakendid ja pakkematerjalid lähtudes nende keskkonnamõjust, ümbertöötlemise ja taaskasutamise võimalustest; • analüüsib juhendamisel laotoiminguid tuues välja võimalused jäätmete vähendamiseks ja materjalide taaskasutamiseks; • analüüsib juhendamisel transpordiprotsesside optimeerimise võimalusi, lähtudes kestliku logistika põhimõtetest.	

3.2. Valitavad põhiõpingute moodulid veokorraldusele logistika ja laokorralduse suunal

3.2.1. Ühised põhiõpingud kõigile spetsialiseerumistele veokorralduse logistika ja laokorralduse suunal

9.	Kaubavarude täiendamine	7 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused kaubavarude täiendamiseks arvestades ettevõtte ostupoliitikat ja eesmärgid ning seadusandlikke akte.		
Õpiväljundid Õpilane: 1) osaleb meeskonna liikmena ettevõtte hanke- ja ostuprotsessis, valides tarnija lähtuvalt ettevõtte ostu eesmärkidest ja – poliitikast 2) kasutab digivahendeid erinevates varude juhtimise toimingutes 3) osaleb meeskonna liikmena inventuuri korraldamises vastavalt inventuuri läbiviimise juhendile, arvestades seadusandlikke akte ja ajakava	Hindamiskriteeriumid Õpilane: • kirjeldab hanke- ja ostuprotsessi, ostupoliitikat ja ostueesmärgid ettevõtte näitel; • valib tarnija arvestades tarnijate hindamise põhimõtteid; • kaardistab tarnijate turu meeskonnaliikmena kasutades digivahendeid; • arvutab varude optimaalsed kogused arvestades reservvaru suurust ja muutumist lähteandmete alusel; • osaleb lihtsamate nõudluse analüüside tegemisel, kasutades müügistatistika andmebaasi; • osaleb toodete kategoriseerimise protsessis kasutades ABC ja XYZ analüüsi; • osaleb ostuproгноoside koostamisel meeskonnaliikmena; • osaleb inventuuride korraldamises valmistades ette arvestuslikud laosaldod; • analüüsib meeskonnatööna võimalikke saldovahede tekkimise põhjuseid.	
10.	Müügitöö ja digiturundus	6 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused kliendinõustamisest, müügi protsessist ja digiturundusest, suurendades klientide rahulolu ja ettevõtte müügitugevuse tulemuslikkust arvestades teenusedisaini põhimõtteid		
Õpiväljundid Õpilane: 1) kasutab kaasaegse klienditeeninduse põhimõtteid, nõustamistehnikaid ja -viise kliendi suunamisel tema vajadusi arvestava lahenduseni	Hindamiskriteeriumid Õpilane: • selgitab enda rolli ja vastutust müügitöös kliendi nõustamisel kasutades kaasaegse klienditeeninduse ja nõustamise põhimõtteid; • eristab kliendi tüüpe kasutades tunnustatud mudeleid; • teeb ettepanekuid suhtlemiseks erinevate klientidega tagades arusaadava ja kliendisõbraliku teeninduse; • kohandab suhtlusviisi vastavalt konkreetse kliendi vajadustele ja olukorrale, kasutades sobivat keelekasutust ja väljendusviisi;	

2) esitleb teenuseid või tooteid enesekindlalt ja selgelt, arvestades kuulajate vajadusi ja huve 3) selgitab turunduse ja digiturunduse põhimõtteid ning seost logistikaettevõtte nähtavuse toetamisel 4) loob sihtrühmale suunatud digiturunduse sisu, toetades ettevõtte eesmärgi ja suurendades kliendi teadlikkust 5) kasutab digitaalseid suhtluskanaleid, sihtrühma suuremaks kaasamiseks ja kliendisuhete tugevdamiseks 6) selgitab müügilepingus kasutatava tarnetingimuse eeliseid ja puuduseid arvestades kliendi vajadusi ja eesmärgi	• täidab ettevõttes klienditeenindusele kehtivaid nõudeid tagamaks professionaalset ja usaldusväärset teenindust ning kliendi rahulolu; • kasutab nõustamistehnikaid ja -viise, selgitades välja kliendi vajadused ja ootused, arvestades kliendi omapära ja suhtlemise head tava nii kõnes kui kirjas; • selgitab teenuse või kauba omadusi arusaadavalt, sidudes need kliendi vajadustega; • koostab esitluse toote või teenuse tutvustuseks kasutades erinevaid esitlustarkvarasid; • esitleb toodet või teenust struktureeritult, arusaadavalt, hoides kuulajate tähelepanu, järgides avaliku esinemise põhimõtteid; • kirjeldab turunduse sh digiturunduse kanaleid tuues näiteid digiturunduse mõjust ettevõtte nähtavuse suurendamisel; • selgitab digiturunduse mõjureid logistikaettevõtte nähtavuse toetamisel kasutades sihtgrupi ja nende vajaduste kaardistamist; • iseloomustab teenusedisaini mõju ettevõtte logistilistele protsessidele ja kliendirahulolule; • määratleb sihtrühma logistika ettevõtte jaoks, arvestades demograafilisi ja käitumuslikke tunnuseid ning sihtrühma vajadusi; • seab konkreetseid ja mõõdetavaid turunduseesmärgid, kooskõlastades need ettevõtte üldiste ärieesmärkidega ja sihtrühma vajadustega; • loob digiturunduse sisu, kasutades asjakohast keelt ja väljendusviisi ettevõtte nähtavuse ja kliendi teadlikkuse suurendamiseks; • valib sobivad digitaalsed suhtluskanalid kliendisuhtluse parendamiseks, põhjendades oma valikut logistika valdkonnale tuginedes; • rakendab digitaalset kliendisuhtlust logistika valdkonnas kasutades sihtrühma kaasatuse suurendamise võimalusi; • jälgib kliendisuhtluse tulemusi digi turunduskanalites, kasutades jälgimis mõõdikuid ning kirjeldades võimalusi kliendikogemuse parendamiseks; • arutleb meeskonnatööna teenuse disaini mõju ettevõtte logistilistele protsessidele ja kliendirahulolule; • teeb ettepanekuid teenuse parendamiseks meeskonnatööna lähtudes teenusedisaini põhimõtetest; • selgitab ühe konkreetse tarneklausli kasutuselevõttu müügilepingus, arvestades kulusid ja võimalikke riske müüja ning ostja seisukohast; • selgitab sobivaima tarnetingimuse valikut müügilepingu jaoks arvestades kliendi vajadusi ja eesmärgi.	
11.	Tõstukite kasutamine	4 EKAP

Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused tõstukite hooldusest ja tõstukiga töötamisest laos, arvestades riske ning töö- ja tuleohutusnõudeid.	
Õpiväljundid Õpilane: 1) arvestab tõstukite ehituse ja hoolduse põhimõtetega, lähtudes tõstuki kasutusjuhenditest 2) töötab tõstukiga, järgides tööde järjekorda ja ohutusnõudeid laotoimingute sooritamisel	Hindamiskriteeriumid Õpilane: • eristab erinevaid tõstukitüüpe ja valib sobiva tõstuki vastavalt tööülesandele ning keskkonnatingimustele; • selgitab tõstukite ehitust ja juhtimisseadmeid vastavalt kasutatavale tõstukile; • kontrollib tööd alustades kasutatava seadme tehnilist seisundit ning jälgides seda töö ajal vastavalt kehtestatud nõuetele; • kirjeldab ja rakendab tõstukite hoolduse põhimõtteid, näiteks ennetav hooldus, regulaarhooldus, määrimine, järgides kasutusjuhendit ja hoolduskava; • viib läbi tõstukiga erinevaid laotoiminguid, järgides ohutuid töövõtteid ja tööohutusnõudeid; • hindab võimalikke ohuolukordi ja riske tõstukiga töötades kirjeldades ennetamise võimalusi.

3.2.2.Valitavad põhiõpingute moodulid spetsialiseerumisel veoseveo logistikale

12.	Kauba maanteevedude korraldamine	14 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused kauba maanteevedude korraldamiseks vastavalt õigusaktidele ja regulatsioonidele siseriiklikult ja Euroopa Liidu siseselt.		
Õpiväljundid Õpilane: 1) korraldab maanteekaubaveo toiminguid vastavalt kehtestatud normidele 2) arvestab maanteevedude korraldamisel veeremipargi tegevusnäitajatega 3) tuvastab ohtlikud ja eritingimustele vastavad veosed ning neile rakendatavad	Hindamiskriteeriumid Õpilane: • eristab veovahendeid ja veoühikuid arvestades nende valikul tööülesande, õigusaktide nõuete ja kliendilepingute tingimustega; • valib veomarsruudi ja –vahendi lähtuvalt konkreetsest saadetisest ja kliendi soovist arvestades veokijuhi töö ja puhkeaja regulatsioonide, teede kasutamistingimuste jms piirangutega; • koostab koorma vastavalt laadimisplaanile, arvestades kauba omaduste, markeerimis nõuete ja veeremi parameetritega; • selgitab kinnitusvahendite kasutamise põhimõtteid veoseohutuse tagamiseks maanteetranspordil arvestades saadetise eripära; • kinnitab saadetised koormaruumis nõuetekohaselt arvestades saadetise eripära ja veose liikumise ajal tekkivate riskide ja füüsiliste jõududega;	

tingimused lähtuvalt tööülesandest ja õigusaktidest 4) määratleb veoprotsessidega kaasnevaid riske pakkudes välja ennetamise ja meetmete rakendamise võimalusi 5) planeerib veoautojuhi tööaja ressursi lähtudes töö ja puhkeaja reeglitest ning õigusaktidest 6) selgitab tarneklauslite funktsiooni rahvusvahelistes kaubanduslepingutes ning nendega seotud vastutuse ja riskide jagunemist tarneprotsessis 7) annab ülevaate transpordi valdkonna rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusaktidest ja regulatsioonidest arvestades veoviisi	• vormistab transporditeenustega kaasneva dokumentatsiooni, kasutades erialast tarkavara ning arvestades kehtivaid õigusaktide ja regulatsioone; • selgitab dokumentatsiooni arhiveerimise põhimõtteid arvestades õigusaktide nõudeid; • viib läbi transpordiga seotud andmete kogumise, kasutades sobivaid töövahendeid ja vorme; • annab ülevaate tolliprotseduuridest, arvestades rahvusvahelisi piiranguid, sanktsioone ja kaubaveoga seotud õigusakte; • leiab juhendamisel võimalusi veeremipargi efektiivsemaks haldamiseks arvutades selleks veeremipargi tegevusnäitajaid algandmete alusel; • kasutab erialast tarkavara veeremipargi tegevusnäitajate põhjal asjakohaste järelduste tegemiseks; • eristab ohtlikud ja eritingimustele vastavad veosed tavaveostest lähtudes õigusaktidest; • selgitab nõudeid ohtlike veose autoveole lähtudes õigusaktidest; • selgitab eriveo tingimusi ja korraldamist lähtudes õigusaktidest; • kirjeldab veoprotsessidega kaasnevaid riske selgitades nende ennetamise võimalusi; • kirjeldab digivahendite ja jälgimisseadmete kasutamise võimalusi veoprotsessidega kaasnevate riskide vähendamiseks; • selgitab veoautojuhi töö- ja puhkeaja korraldust, lähtudes kehtivatest õigusaktidest; • planeerib veoautojuhi tööaja ressursi lähtudes töö- ja puhkeaja reeglitest õigesti; • analüüsib juhendamisel autojuhtide töö- ja puhkeaja andmeid, leides võimalusi töö- ja puhkeaja ressursi efektiivsemaks kasutamiseks; • mõistab tarneklauslite funktsiooni selgitades nende kasutusvõimalusi rahvusvahelises kaubanduses; • arvestab vastutuse ja riskide jagunemist tarneprotsessis tulenevalt tarneklausli valikust; • annab ülevaate transpordivaldkonda reguleerivatest õigusaktidest ja regulatsioonidest meeskonnatööna; • toob näiteid rahvusvaheliste ja siseriiklike õigusaktide ja regulatsioonide rakendamisest, arvestades veoviisi.	
13.	Kaasaegsed tehnoloogiad logistikas	4 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab kaasaegseid erialaseid tarkvarasid transpordiprotsessis tööülesannete täitmisel ning omab ülevaate kaasaegsetest tehnoloogiatest ja digilahendustest logistikas.		

Õpiväljundid Õpilane: 1) kasutab logistikaülesannete lahendamisel meeskonnatööna veebipõhiseid koos- ja kaugtöö vahendeid, arvestades küberturvalisuse ja andmekaitse nõuetega 2) kasutab transpordiprotsessis tööülesannete täitmisel veebipõhiseid tarkavarasid arvestades lähteülesande tingimusi 3) annab ülevaate kaasaegsete digitehnoloogiate sealhulgas tehisintellekti kasutusvõimalustest logistikas	Hindamiskriteeriumid Õpilane: • valib koos- ja kaugtööks sobivad veebipõhised tööriistad vastavalt tööülesandele; • järgib küberturvalisuse ja andmekaitse nõudeid, lähtudes ettevõtte korraldusest ja õigusaktidest; • selgitab isikuandmete töötlemise peamisi põhimõtteid ning nende õiguslikke aluseid; • kasutab erinevaid autentimise vahendeid võimaluste piires (k.a kaheastmeline autentimine); • kasutab erialast tarkvara, planeerides kaubaveo ja marsruudi, arvestades veolepingu tingimusi ning koostades veokirja, laadimismanifesti ja kliendile arve; • kasutab saadetise planeerimisel veoühiku kaubaruumi erialast tarkvara, lähtudes kaupade laadimise ja kinnitamise nõuetest; • tutvustab meeskonnatööna erinevaid erialaseid logistika valdkonnas kasutatavaid tarkvaralahendusi; • toob näiteid kaasaegsetest tehnoloogiatest transpordis, selgitades nende mõju kuludele ja efektiivsusele; • annab ülevaate kaasaegsetest tehnoloogiatest laonduses arvestades uute tehnoloogiatega kaasnevaid riske; • Selgitab kaasaegsete tehnoloogiate kasutamist ostu- ja hankeprotsessides arvestades nende mõju efektiivsuse, kulude ja tarnijate valiku parendamisele.	
14.	Praktika	28 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab õppetöös omandatud teadmisi praktikaettevõttes praktika eesmärkidega seotud tööülesannete täitmisel, arvestades ettevõtte töökorralduse ning kvaliteedi- tööohutuse ja keskkonnanõuetega.		
Õpiväljundid Õpilane: 1) leiab endale praktika eesmärkidele vastava praktikakoha ja põhjendab oma valikut 2) täidab tööülesandeid tulenevalt praktika eesmärkidest, ettevõtte	Hindamiskriteeriumid Õpilane: • hindab praktikaeesmärkide realistlikkust ja teostatavust praktikaperioodi jooksul ning kohandab vajadusel tegevusplaani; • kirjeldab ettevõtte töökeskkonda, struktuuri ja töökorraldust andes sellest ülevaate kirjalikult praktikaaruandes; • osaleb töökohal tööohutusalasel juhendamisel ja kinnitab seda ettevõttes sätestatud korra kohaselt;	

3) töökorraldusest, järgides kehtestatud nõudeid ja õigusakte arendab suhtlemis- ja koostööoskusi töötingimustes, mõistab oma rolli ja vastutust meeskonna liikmena ühiste eesmärkide saavutamisel 4) hindab enda tööalast arengut, väärtustades koostööd ja dokumenteerides tehtud tööd etteantud nõuete kohaselt	- täidab praktikakohal juhendamisel etteantud tööülesandeid, pidades kinni tööajast ja kokkulepetest, kasutades efektiivseid töömeetodeid ja -vahendeid ning järgides tööülesannete täitmisel praktikaettevõttes töö- ja tuleohutus- ja keskkonnanõudeid; - osaleb praktika käigus klienditeeninduse protsessis, kaubavarude täiendamisel ja kauba maanteevedude korraldamisel vastavalt praktika eesmärgile; - suhtleb edukalt erineva positsiooni, kultuuritausta ja maailmavaatega inimestega; - jagab meeskonnaliikmetega vajalikku tööalast informatsiooni, väljendudes selgelt ja kontekstikohaselt, kasutades erialast terminoloogiat; - reguleerib oma käitumist töökeskkonnas, järgides üldtunnustatud käitumisnorme ja eetika põhimõtteid ning kohandades oma suhtlusviisi vastavalt olukorrale ja meeskonna dünaamikale; - teeb sissekanded praktikapäevikusse, kirjeldades enda tööülesandeid ja koostööd praktikaettevõttes; - analüüsib juhendamisel enda toimetulekut erinevate tööülesannetega, enda tugevusi ja nõrkusi - hindab juhendaja abiga arendamist vajavaid aspekte; - dokumenteeri praktikakäiku nõuetekohaselt kooli infosüsteemis, andes hinnangu läbitud praktikale ja kirjeldades töö käiku arusaadavalt järgides eesti kirjakeele normi; - esitab praktikadokumendid õigeaegselt ja nõuetekohaselt, kasutades infotehnoloogiavahendeid.
--	--

3.2.3. Valitavad põhiõpingute moodulid spetsialiseerumisel laotöö korraldusele

15.	Kaasaegne laokorraldus	8 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused kaasaegsest laokorraldusest, arvestades töös esinevate riskide ning õigusaktidega kehtestatud nõuetega.		
Õpiväljundid Õpilane: 1) omab ülevaadet laokorraldusele õigusaktidega kehtestatud nõuetest 2) käsitleb juhtumi baasil pretensioone ja reklamatsioone	Hindamiskriteeriumid Õpilane: - nimetab laondusega seotud õigusakte ja muid regulatsioone seostades neid tööprotsessidega; - annab ülevaate tolliprotseduuridest, arvestades rahvusvahelisi piiranguid, sanktsioone ja kaubaveoga ja ladustamisega seotud õigusakte; - registreerib saadetistega seotud kõrvalekalded ja edastab need seotud osapooltele kokkulepitud tingimuste alusel;	

arvestades ettevõttes kehtestatud korda, õigusakte ja klienditeeninduse eesmäärke 3) selgitab laondusega seotud kahju- ja õnnetusriske ning meetmeid riskide vähendamiseks 4) annab ülevaate kaasaegsete tehnoloogiate kasutusvõimalustest laokorralduses 5) koostab juhendamisel digivahendeid kasutades optimaalse laoplaani, järgides ruumikasutuse ja kaubavoogude efektiivse haldamise põhimõtteid 6) järgib enda töös laotoimingute tulemuslikkuse näitajaid arvestades seatud eesmäärke	• koostab reklamatsiooni kauba vastuvõtmisel ilmnunud vigastuste ja kauba koguste erinevuste kohta eesti- või võõrkeeles ning edastades selle kauba saatjale olenevalt tööülesandest; • selgitab juurpõhjuse analüüsi alusel meeskonnaliikmena välja pretensioonide ja reklamatsioonide tegelikud põhjused ning tehes ettepanekuid lahenduste leidmiseks keerukates olukordades; • lahendab konkreetse juhtumi oma pädevuse piires, kaasates vajadusel erinevaid osapooli ning järgides pretensioonide ja reklamatsioonide käsitlemise korda ning tööga seotud õigusakte; • selgitab kahju- ja õnnetusriskide tekkepõhjuseid arvestades lao tööprotsesse, töökeskkonda, kasutatavaid tehnoloogiaid ning inimtegurit; • teeb ettepanekuid kahju- ja õnnetusriskide vähendamiseks ladudes meeskonnatööna; • selgitab laotöötaja tegutsemist õnnetusriskide realiseerumisel arvestades juhendeid; • toob näiteid kaasaegsetest tehnoloogiatest laonduses selgitades nende mõju laoprotsessidele ning ettevõtte kuludele; • teeb ettepanekuid laoprotsesside optimeerimiseks arvestades kaasaegsete tehnoloogiate võimalusi; • eristab laotehnoloogiaid, - masinaid ja -seadmeid lähtudes ladude tüübist ja kasutusotstarbest; • koostab laoplaani kasutades sobivamad laotehnoloogiad, arvestades efektiivse ruumikasutuse põhimõtteid ning kaubavoogude liikumist; • kirjeldab lao kvaliteedi tagamiseks kasutatavaid mõõdikuid kasutades lähteandmeid; • järgib kõikides tööloikudes laotoimingute tulemuslikkuse näitajaid ettevõtte näitel; • arvutab lao kvaliteeditaset algandmete põhjal.	
16.	Laotoimingud	10 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane teeb erinevaid laotoiminguid, kasutades laoseadmeid ja kaasaegseid infotehnoloogilisi lahendusi, järgides tööohutusnõudeid.		
Õpiväljundid Õpilane: 1) teeb tööaega efektiivselt kasutades kaupade mahalaadimise ja vastuvõtutoiminguid, arvestades töökorraldust, tööohutuse ja	Hindamiskriteeriumid Õpilane: • tuvastab veo- ja saatedokumentidelt adressaadi ja kauba vastavuse kasutades vajadusel digivahendeid; • jälgib veorežiimi tingimuste täitmist vastavalt kauba omadustele fikseerides vajadusel kõrvalekaldeid veodokumentides; • hindab iga pakkeüksuse seisundit fikseerides nähtavad vigastused veodokumentides; • laadib kaubad maha veoühikult kasutades sobivaid laoseadmeid, järgides nõudeid kaupade käsitlemisele, tööohutusnõudeid ning kasutades tööaega efektiivselt;	

keskkonnanõudeid, klienditeeninduse eesmärgid 2) paigutab kaupu hoiukohtadele arvestades kasutatavat hoiustamissüsteemi 3) komplekteerib ja pakendab väljuvaid saadetisi erinevate komplekteerimismeetodite ja -tehnoloogiatega, arvestades keskkonnanõudeid 4) laadib saadetised veoühikusse ja kinnitab pakkeüksused vastavalt veoste laadimise ja kinnitamise nõuetele 5) osaleb meeskonnaliikmena eri liiki inventuuride korraldamisel ja läbiviimisel	• registreerib tooted ja võrdleb nende koguste vastavust pakkedokumentidele ja ostutellimustele, kasutades digivahendeid; • sorteerib ja ristlaadib kaubad, kasutades tööaega efektiivselt; • teeb laos lisaväärtustoiminguid lähtudes kliendi vajadustest ning registreerides need lao infosüsteemis; • paigutab kaubad hoiukohtadele või edasise käitlemise alale järgides füüsilisi hoiustamisnõudeid näiteks niiskus ja temperatuur, nõutavaid hoiustamisviise ja -juhiseid; • registreerib hoiule paigutatud tooted tooteartiklite ja -koguste lõikes laoaadressidel manuaalselt või digitaalselt lao infosüsteemis; • korrastab perioodiliselt hoiukohti eemaldades pakkematerjali jääke ja puhastades vajadusel kaupu vastavalt laos kehtivale korral; • selgitab erinevate komplekteerimismeetodite ja tehnoloogiate kasutamise võimalusi laos ettevõtete näitel; • komplekteerib väljastustellimuse, kasutades laojuhtimissüsteemis seadistatud meetodeid; • pakendab komplekteeritud kaubad ja väljuvad saadetised, valides sobivad pakendid ja pakkematerjalid, arvestades kauba omadusi, transpordinõudeid, keskkonnasäästlikkuse ning ringmajanduse põhimõtteid; • vormistab dokumendid saadetise väljastamisel, kasutades erialast tarkvara; • laadib saadetised veoühikusse vastavalt veoste laadimise ja kinnitamise nõuetele; • kinnitab saadetised veoühikus nõuetekohaselt, arvestades saadetise eripära ja veose liikumise ajal tekkivate riskide ja füüsiliste jõududega; • osaleb meeskonnaliikmena eri liikide inventuuride korraldamisel arvestades ettevõtte sisekorda, klientide vajadusi ja õigusakte; • viib rühmatööna läbi õigusaktidele vastava inventuuri, arvestades küberturvalisuse põhimõtteid; • kontrollib toodete vastavust laoarvestussüsteemis ja tegelikkuses, tehes vajadusel korrektuuri lao infosüsteemis; • selgitab saldovahede tekkepõhjuseid ja meeskonnana inventuuri korraldamise efektiivsust.	
17.	Praktika	28 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab õppetöös omandatud teadmisi praktikaettevõttes praktika eesmärkidega seotud tööülesannete täitmisel, arvestades ettevõtte töökorralduse ning kvaliteedi- tööohutuse ja keskkonnanõuetega.		
Õpiväljundid Õpilane: 1) leiab endale praktika eesmärkidele vastava	Hindamiskriteeriumid Õpilane: • hindab praktikaeesmärkide realistlikkust ja teostatavust praktikaperioodi jooksul ning kohandab vajadusel tegevusplaani;	

praktikakoha ja põhjendab oma valikut 2) täidab tööülesandeid tulenevalt praktika eesmärkidest, ettevõtte töökorraldusest, järgides kehtestatud nõudeid ja õigusakte 3) arendab suhtlemis- ja koostööoskusi töötingimustes, mõistab oma rolli ja vastutust meeskonna liikmena ühiste eesmärkide saavutamisel 4) hindab enda tööalast arengut, väärtustades koostööd ja dokumenteerides tehtud tööd etteantud nõuete kohaselt	• kirjeldab ettevõtte töökeskkonda, struktuuri ja töökorraldust andes sellest ülevaate kirjalikult praktikaaruandes; • osaleb töökohal tööohutusalasel juhendamisel ja kinnitab seda ettevõttes sätestatud korra kohaselt; • täidab praktikakohal juhendamisel etteantud tööülesandeid, pidades kinni tööajast ja kokkulepetest, kasutades efektiivseid töömeetodeid ja -vahendeid ning järgides tööülesannete täitmisel praktikaettevõttes töö- ja tuleohutus- ja keskkonnanõudeid; • osaleb praktika käigus klienditeeninduse protsessis, kaubavarude täiendamisel ja laotoimingutes vastavalt praktika eesmärgile; • suhtleb edukalt erineva positsiooni, kultuuritausta ja maailmavaatega inimestega; • jagab meeskonnaliikmetega vajalikku tööalast informatsiooni, väljendudes selgelt ja kontekstikohaselt, kasutades erialast terminoloogiat; • reguleerib oma käitumist töökeskkonnas, järgides üldtunnustatud käitumisnorme ja eetika põhimõtteid ning kohandades oma suhtlusviisi vastavalt olukorrale ja meeskonna dünaamikale; • teeb sissekanded praktikapäevikusse, kirjeldades enda tööülesandeid ja koostööd praktikaettevõttes; • analüüsib juhendamisel enda toimetulekut erinevate tööülesannetega, enda tugevusi ja nõrkusi • hindab juhendaja abiga arendamist vajavaid aspekte; • dokumenteerib praktika käiku nõuetekohaselt kooli infosüsteemis, andes hinnangu läbitud praktikale ja kirjeldades töö käiku arusaadavalt järgides eesti kirjakeele normi; • esitab praktikadokumendid õigeaegselt ja nõuetekohaselt, kasutades infotehnoloogiavahendeid.
--	--

3.3. Valitavad põhiõpingute moodulid kauba- ja sõitjateveo korralduse suunal

18.	Liiklusõpetus	10 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tunneb liiklusreegleid ning juhib sõidukit ohutult ja sujuvalt eri kategooriate sõidukitega.		
Õpiväljundid Õpilane: 1) mõistab liiklusesüsteemi olemust ja enda rolli selle süsteemi osana 2) tunneb liikluseaduse ja selle alamaktidega kehtestatud nõudeid sõitjate- ja veosevele	Hindamiskriteeriumid Õpilane: • kirjeldab liikluse kui süsteemi toimimist, tuues välja selle põhielemendid ning nende omavahelised seosed; • kirjeldab enda rolli liikluses ning oma käitumise mõju liiklusesüsteemi toimimisele ja ohutusele, esitades asjakohaseid näiteid;	

3) teostab sõiduki sõidueelse kontrolli kasutades sõiduki käsiraamatut	• selgitab liiklusreegleid erinevate kategooriate sõidukitele; • toob välja õige käitumisviisi liiklejana etteantud liiklusreeglite põhjal; • demonstreerib liiklusmärkide tähenduse tundmist liikluseeskirjade alusel; • teostab enne sõidu alustamist sõiduki tehnoseisundi kontrolli lähtuvalt juhendist; • eemaldab rasketehnika sõidukil õhkajamiga pidurisüsteemi õhupaakidest kondensaadi ning kontrollib külmumistõrjukis vedeliku olemasolu; • seadistab juhi töökoha, käsitsedes kõiki sõiduki juhtseadiseid vastavalt sõiduki kasutusjuhendile; • juhib sõiduõppes eri kategooria sõidukit ohutult lähtuvalt liiklusseaduses esitatud nõuetest ja sõidukijuhile kehtestatud reeglitest; • juhib sõidukit liiklusvoos linnas ja maanteel sujuvalt ning ohutult; • juhib sõidukit erialase töö situatsioonis; • juhib sõidukit piiratud alal, manööverdades ohutult ja sujuvalt; • vormistab liiklusõnnetuse näidisjuhtumi dokumentatsiooni vastavalt liikluskindlustuse seadusele.	
4) juhib erineva kategooria sõidukit sujuvalt rakendades õigeid juhtimisvõtteid		
19.	Liiklusohutuse tagamine kauba ja sõitjateveol	7 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab liikluspsühholoogia olulisust, oskab hinnata ja vältida ohtlikke olukordi, rakendada säästlikku ja ohutut sõidustiili eri tee- ja ilmastikuoludes ning analüüsida oma sõidukogemust liiklusohutuse seisukohast.		
Õpiväljundid Õpilane: 1) kirjeldab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid ja liikluspsühholoogia olulisust 2) rakendab säästlikku ja ohutut sõidustiili vältides ohtlikke manöövreid 3) koostab eneseanalüüsi oma sõiduki juhtimisega seotud kogemusest	Hindamiskriteeriumid Õpilane: • kirjeldab inimeste erineva liikluskäitumise põhjuseid vastavalt liikluspsühholoogiale; • kirjeldab enda liikluskäitumist erinevates liiklejarollides; • eristab liikluses ohtlikku ja ohutut olukorda; • iseloomustab liiklusohutlikke olukordi, tuues välja nende tekkimise põhjuseid; • selgitab, miks on ohutu liiklemine oluline nii temale endale kui teistele liiklejatele; • sõidab säästlikult vastavalt liiklusohutuseeskirjadele; • teeb ohutuid juhtimisotsuseid muutuvates liiklusolukordades; • sõidab sujuvalt, hoiab ühtlast kiirust ja kasutab ressursse säästlikult; • teostab möödasõidu ja möödumise arvestades reegleid ning võimalikke riske, vältides ohtlikke manöövreid; • kohandab sõidukiirust ja sõiduvõtteid erinevates tee- ja ilmastikuoludes; • hindab oma sõidukogemust liiklusohutuse seisukohast koostades lühikese kokkuvõtte; • analüüsib oma ja kaasõpilaste kogemusi erinevates liiklusolukordades meeskonnatööna lähtuvalt koostatud kokkuvõtetest.	

20.	Kaubavedu	9 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused riigisisest ja rahvusvahelist kaubaveo läbiviimiseks autojuhina vastavalt kehtivatele õigusaktidele, järgides veose ohutu käsitsemise nõudeid, töö-, sõidu- ja puhkeaja regulatsioone, kasutades nõuetekohaselt veodokumente ning analoog- ja digisõidumeerikut.		
Õpiväljundid Õpilane: 1) teostab kaubavedu vastavalt kaubaveo õigusaktidele ja veolepingu tingimustele; 2) käsitleb veodokumente kaubaveol nõuetekohaselt 3) laeb, kinnitab ja märgistab veose vastavalt veose liigile ja ohutusnõuetele; 4) arvestab töö-, sõidu- ja puhkeaja ning sõidumeeriku kasutamisel õigusaktidega kehtestatud nõudeid ning esitab ja haldab sõidukijuhtide lähetusdeklaratsioone IMI-süsteemis 5) teostab eriveose (sh ohtliku ja rikneva kauba) vedu vastavalt erinõuetele; 6) järgib tööohutuse ja liiklusohutuse nõudeid kaubaveol.	Hindamiskriteeriumid Õpilane: • selgitab kaubaveo korraldust reguleerivaid õigusakte, kasutades etteantud õigusallikaid, riigisisese-, rahvusvahelise- ja kabotaažveo kontekstis, arvestades juhi vastutuse ulatust; • kirjeldab vedaja ja autojuhi õigusi ning kohustusi, tuginedes veolepingule ja liiklusseadusele, tüüpsituatsioonide alusel; • kirjeldab veoseveo tegevusloa väljastamise, kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise protsessi loogilises järjestuses ja vastavalt õigusaktidele; • seostab veoliigi (tasu eest / oma kulul) valiku vastavate õiguslike nõuetega, etteantud juhtumipõhise ülesande alusel; • täidab CMR-veokirja ja teisi veodokumente, lähtuvalt lähteülesandest, kasutades näidisvormi või digivormi, arvestades saadetise andmeid; • kontrollib veodokumentide vastavust veosele, võrreldes dokumente tegeliku saadetisega, laadimisolukorras või enne väljasõitu; • kasutab veodokumente EL-i ja kolmandate riikide vedudel, lähtudes etteantud veomarsruudist ja riigipiiri ületuse nõuetest; • täidab ohtliku ja eriveose veodokumendid, kasutades juhendmaterjale, arvestades veose liiki ja õigusaktidest tulenevaid erinõudeid; • laeb erineva liigi ja kujuga kaubad sõidukile, kasutades sobivaid töövahendeid, järgides tööohutusnõudeid ja laadimisplaani; • kinnitab veose koormaruumis, valides sobivad kinnitusvahendid, arvestades veose omadusi, raskust, kuju ja pidurdusjõudude mõju; • kontrollib veose kinnituse vastavust nõuetele, visuaalse ja praktilise kontrolli abil, enne sõidu alustamist; • märgistab eriveose sõiduki, lähtudes ülesande tingimustest, kasutades nõuetekohaseid ohutusmärke, arvestades veose ohtlikkuse klassi. • kasutab digitaalset ja analoogset sõidumeerikut, vastavalt juhendile, reaalses või simuleeritud kaubaveo olukorras;	

	• sisestab juhikaardi ja valib sobiva töörežiimi, lähtuvalt tööülesandest, arvestades kehtivaid töö- ja puhkeaja norme; • teeb käsitsi kandeid sõidumeerikul, erandolukordades, tagades andmete õigsuse ja loetavuse; • kontrollib salvestatud töö-, sõidu- ja puhkeaja andmeid, kasutades sõidumeeriku andmete lugemise vahendeid, arvestades seadusest tulenevaid nõudeid; • tuvastab töö- ja puhkeaja rikkumisi, analüüsides sõidumeeriku andmeid, etteantud juhtumianalüüsi alusel; • täidab sõidukijuhi lähetusega seotud EL nõudeid, sh kontrollib IMI-süsteemis koostatud deklaratsiooni ning dokumentide olemasolu, vastavalt kehtivatele õigusaktidele; • kontrollib sõidukijuhi töötasu vastavust kehtivatele nõuetele; • selgitab riknevate kaupade veo erinõudeid, kasutades õigusakte ja juhendmaterjale, toidukaupade veo kontekstis; • rakendab ohtlike veoste veo nõudeid, lähtuvalt ADR klassifikatsioonist, praktilise veonäite alusel; • iseloomustab suuremõõtmelise ja raskekaalulise veose veo erisusi, arvestades sõiduki mõõtmeid, massipiiranguid ja liikluskorralduslikke nõudeid; • selgitab ülesande alusel sõiduki märgistamist, veose kinnitusvahendeid ja nende valimise põhimõtteid, • selgitab vedaja ja juhi vastutuse põhimõtteid eriveol, lähtuvalt veose liigist ja õigusaktides ja järgib neid töötamisel; • kasutab ohutut sõidustiili kaubaveol, muutuvates liiklusoludes, arvestades veose eripära ja sõiduki täismassi; • järgib tööohutusnõudeid laadimis- ja kinnitustöödel, kasutades isikukaitsevahendeid, töökoha riskitegureid arvestades; • tegutseb liiklusõnnetuse, avarii või veosekahjustuse korral, lähtuvalt ettevõtte juhendist ja õigusaktidest, simulatsiooni või juhtumülesande alusel; • tagab enda, kaassõitjate ja teiste liiklejate ohutuse, vastutustundliku käitumisega, kutse-eetikat ja liiklusreegleid järgides.	
21.	Sõitjatevedu	9 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused sõitjate veoks bussijuhina riigisisestel ja rahvusvahelistel vedudel vastavalt kehtivatele õigusaktidele, teenindusstandarditele ning liiklus- ja tööohutusnõuetele		

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
Õpilane: 1) tunneb sõitjateveole õigusaktidega esitatavaid nõudeid 2) teostab sõitjatevedu vastavalt sõitjatevedu reguleerivatele õigusaktidele 3) teenindab reisijaid vastavalt teenindusstandarditele ning käsitleb pagasi ja saadetisi vastavalt nõuetele 4) arvestab töö-, sõidu- ja puhkeaja ning sõidumeeriku kasutamisel õigusaktidega kehtestatud nõudeid ning esitab ja haldab sõidukijuhtide lähetusdeklaratsioone IMI-süsteemis 5) järgib liiklus- ja tööohutusnõudeid sõitjateveol ning oskab tegutseda tegutseb liiklusõnnetuse, avarii või eriolukorra korral 6) teostab rahvusvahelist sõitjatevedu arvestades reisijate dokumentide ja piiriületuse nõuetega.	Õpilane: • selgitab sõitjateveo põhimõtteid vastavalt ühistranspordiseadusele ja võlaõigusseadusele; • kirjeldab sõitjateveo tegevusloa väljastamise, kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise protsessi loogilises järjestuses ja vastavalt õigusaktidele; • kirjeldab omal kulul sõitjateveo sertifikaadi andmise ja kasutamise korda, tuues välja peamised nõuded ja tingimused; • kirjeldab pagasi- ja saadetise veole esitatud nõudeid, tuues välja vedaja vastutuse; • kirjeldab liiniveo korraldamisele esitatavaid nõudeid, tuues välja peamised põhimõtted, nõuded ja osapooled • teostab sõitjateveo bussiga, lähtuvalt etteantud veotellimusest või sõiduplaanist, reaalses või simuleeritud veolukorras, arvestades ühistranspordiseadust ja sõitjateveo eeskirju; • kontrollib enne sõidu alustamist veotingimuste täitmist, kasutades sõiduki dokumentatsiooni, liiniveo või tellimusveo olukorras, arvestades vedaja vastutust reisija ees; • teenindab reisijaid viisakalt ja korrektelt, kasutades teenindusreeglitele vastavat suhtlemisviisi, sõidu ajal ja peatustes, arvestades ettevõtte teenindusstandardeid; • abistab erivajadusega reisijaid, kasutades sõidukil olevaid abivahendeid, reisija sisenemisel- ja väljumisel, arvestades võrdse kohtlemise ja ohutusnõudeid; • võtab vastu ja paigutab pagasi ja saadetised, kasutades sobivaid kinnitustahvleid, sõitjateveo kontekstis, arvestades pagasi omadusi ja ohutusnõudeid; • väljastab pagasi ja saadetised sihtkohas, kontrollides nende vastavust dokumentidele, arvestades vedaja vastutust; • täidab vastavalt ülesandele pagasi ja saadetise veo dokumendid; • kasutab analoog- või digisõidumeerikut, vastavalt juhendile, reaalses või simuleeritud veosituatsioonis, arvestades töö- ja puhkeaja nõudeid; • sisestab juhikaardi ja valib sobiva töörežiimi, lähtuvalt tööülesandest, enne sõidu alustamist, arvestades kehtivat töö- ja puhkeaja regulatsiooni; • teeb vajalikud käsitsi kanded, erandolukorras, sõidumeerikusse, tagamaks andmete õigsuse ja seadusest tulenevate kohustuste täitmise; • täidab sõidukijuhi lähetusega seotud EL nõudeid, sh kontrollib IMI-süsteemis koostatud deklaratsiooni ning dokumentide olemasolu, vastavalt kehtivatele õigusaktidele; • kontrollib sõidukijuhi töötasu vastavust kehtivatele nõuetele;

	• rakendab ohutut ja sujuvat sõidustiili, muutuvates liiklusoludes, reisijaid vedades, arvestades sõiduki täismassi ja reisijate ohutust; • järgib tööohutusnõudeid, kasutades isikukaitsevahendeid, peatuses ja sõiduki juures toimetades, arvestades töökeskkonna riskitegureid, • tegutseb liiklusõnnetuse või avarii korral, lähtuvalt ettevõtte juhendist, sõitjateveo olukorras, arvestades reisijate ohutuse esmatähtsust; • korraldab reisijate evakueerimise, kasutades evakuatsiooniteid ja -võtteid, ohtlikus olukorras, arvestades reisijate arvu ja erivajadusi; • kontrollib reisijate isikut ja vajalike dokumentide olemasolu, vastavalt juhendile, rahvusvahelisel sõitjateveol, arvestades sihtriigi ja transiitriikide nõudeid; • tegutseb reisija dokumentide puudumisel, lähtuvalt etteantud protseduurist, riigipiiri ületamise kontekstis, arvestades vedaja vastutust ja õigusaktidest tulenevaid kohustusi.	
22.	Praktika	28 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab õppetöös omandatud teadmisi praktikaettevõttes praktika eesmärkidega seotud tööülesannete täitmisel, arvestades ettevõtte töökorralduse ning kvaliteedi- tööohutuse ja keskkonnanõuetega.		
Õpiväljundid Õpilane: 1) leiab endale praktika eesmärkidele vastava praktikakoha ja põhjendab oma valikut 2) täidab tööülesandeid tulenevalt praktika eesmärkidest, ettevõtte töökorraldusest, järgides kehtestatud nõudeid ja õigusakte 3) arendab suhtlemis- ja koostööoskusi töötingimustes 4) mõistab oma rolli ja vastutust meeskonna liikmena ühiste eesmärkide saavutamisel 5) hindab enda kutsealaste kompetentside arengut	Hindamiskriteeriumid Õpilane: • hindab praktikaeesmärkide realistlikkust ja teostatavust praktikaperioodi jooksul ning kohandab vajadusel tegevusplaani; • kirjeldab ettevõtte töökeskkonda, struktuuri ja töökorraldust andes sellest kirjaliku ülevaate praktikaaruandes; • osaleb töökohal tööohutusalasel juhendamisel ja kinnitab seda ettevõttes sätestatud korra kohaselt; • täidab praktikakohal juhendamisel etteantud tööülesandeid, pidades kinni tööajast ja kokkulepetest, kasutades efektiivseid töömeetodeid ja -vahendeid • järgib tööülesannete täitmisel töö- ja keskkonnaohutusnõudeid; • osaleb autojuhina riigisisel ja rahvusvahelisel kaubaveol vastavalt kehtivatele õigusaktidele, järgides veose ohutu käsitlemise nõudeid, töö-, sõidu- ja puhkeaja regulatsioone; • osaleb bussijuhina riigisisel ja rahvusvahelisel sõitjateveol vastavalt kehtivatele õigusaktidele, teenindusstandarditele ning liiklus- ja tööohutusnõuetele; • suhtleb erineva positsiooni, kultuuritausta ja maailmavaatega inimestega;	

6) dokumenteerides tehtud tööd etteantud nõuete kohaselt	• jagab meeskonnaliikmetega vajalikku tööalast informatsiooni, väljendudes selgelt ja kontekstikohaselt, kasutades erialast terminoloogiat; • reguleerib oma käitumist töökeskkonnas, järgides üldtunnustatud käitumisnorme ja eetika põhimõtteid ning kohandades oma suhtlusviisi vastavalt olukorrale ja meeskonna dünaamikale; • teeb sissekanded praktikapäevikusse, kirjeldades enda tööülesandeid ja koostööd praktikaettevõttes; • analüüsib juhendamisel enda toimetulekut erinevate tööülesannetega, enda tugevusi ja nõrkusi • hindab juhendaja abiga arendamist vajavaid aspekte; • dokumenteerib praktika käiku nõuetekohaselt kooli infosüsteemis, andes hinnangu läbitud praktikale ja kirjeldades töö käiku arusaadavalt järgides eesti kirjakeele normi; • esitab praktikadokumendid õigeaegselt ja nõuetekohaselt, kasutades infotehnoloogiavahendeid.
--	---